

До: д-р Зоран Трајчевски, директор
на Агенцијата за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги

Врз основа на член 28 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги („Службен весник на Република Македонија“ бр. 184/13, 13/14, 44/14, 101/14, 132/14, 142/16, 132/17, 168/18, 248/18 и 27/19), се доставува:

Агенција за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги - СКОПЈЕ

ПИСМЕН ИЗВЕШТАЈ
ЗА ИЗВРШЕН ПРОГРАМСКИ НАДЗОР

Примено:	13-03-2019		
	Број	Прилог	Вредност
	10	1347	1

1. Вид надзор: Вонреден, по претставка (иницијатива на физичко лице);
2. Субјект на надзорот: Телевизискиот програмски сервис на Трговското радиодифузно друштво 24 ВЕСТИ ДООЕЛ Штип;
3. Период опфатен со надзорот: 5, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 26 февруари 2019 година;
4. Датум на извршување на надзорот: 13 март 2019 година
5. Предмет на надзорот:
 - Член 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги (заштита на малолетните лица од програми што би можеле да му наштетат на нивниот физички, психички или морален развој);
 - Правилник за заштита на малолетните лица („Службен весник на Република Македонија“ бр. 172/14);
6. Претходно изречена мерка: Нема;
7. Констатации од надзорот:

Со вонредниот програмски надзор врз телевизискиот програмски сервис на Трговското радиодифузно друштво 24 ВЕСТИ ДООЕЛ Штип, емитуван на: 5, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22 и 26 февруари 2019 година, на државно ниво, констатирано е прекршување на членот 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и на членовите 16 и 17 од Правилникот за заштита на малолетните лица.

Спротивно на членот 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и на критериумите од членовите 16 и 17 од Правилникот за заштита на малолетните лица, 14 епизоди од италијанскиот криминалистички серијал „Прашање на чест“, емитувани во периодот опфатен со надзорот, променливо и погрешно беа означени со – Прва, Втора или Трета - програмска категорија и емитувани во несоодветен временски период од деноноќието. Требало да бидат означени како програма од Четврта категорија (16+), што не се препорачува за деца под 16 години, односно да бидат емитувани само во периодот од 22:00 од 05:00 часот.

Наслов на емисијата			Период на емитување	
			Почеток	Крај
Прашање на чест - играна програма – серијал;	5 февруари 2019 г.	Трета категорија (12+)	18:29:00	19:23:20
	6 февруари	Трета категорија (12+)	18:26:55	19:18:50
	7 февруари	Втора категорија (8+)	18:21:45	19:10:45
	8 февруари	Трета категорија (12+)	18:26:27	19:16:25
	12 февруари	Трета категорија (12+)	18:23:33	19:14:00
	13 февруари	Трета категорија (12+)	18:28:10	19:14:00
	14 февруари	Втора категорија (8+)	18:25:15	19:17:00
	15 февруари	Втора категорија (8+)	18:12:20	18:48:00
	16 февруари	Прва категорија (за цела публика)	18:20:00	19:01:40
	19 февруари	Втора категорија (8+)	18:21:45	19:14:00
	20 февруари	Трета категорија (12+)	18:18:20	19:08:00
	21 февруари	Втора категорија (8+)	18:33:40	19:09:00
	22 февруари	Втора категорија (8+)	18:26:55	19:14:00
	26 февруари	Втора категорија (8+)	18:23:00	19:14:15

Опис на прекршувањето:

Наведените епизоди од Серијалот се погрешно категоризирани како програми од Прва, Втора и Трета категорија и емитувани во несоодветен временски период од деноноќието. Според критериумите од Правилникот за заштита на малолетните лица, требало да се означат како Програма од четврта категорија (16+), односно да се емитуваат само во периодот од 22:00 до 05:00 часот.

При преосмислувањето на класификацијата, според критериумите опфатени со членот - 17 став 4 од Правилникот за заштита на малолетните лица, анализата за клучни ги зема следниве аспекти:

- сценариото (на серијалот „Прашање на чест“) вклучува систематска разработка чести (драматуршки повторливи) - описи, сцени и/или глетки на психофизичко насилство;
- сликовитоста на долготрајните кадри / сцени со психофизичка бруталност – свирепост и/или вулгарност - снимени со крупни и со средно-крупни планови, но често и со – детали (на пример: дури и во една аудиовизуелна целина – епизода - да преовладува дијалогски развој на дејствието, сепак, последователната поента - склопена од секвенци или од акциски сцени поврзани со одреден драматуршки план -, прикажана е како состав од – долготрајни глетки што се фокусираат на детали од последици на свирепо насилство: - убиство / егзекуција со различни видови оружје и со свирепи методи (колење / мачење со електрошокови / топење човечки труп во киселина / жртвување во базен со крокодил / насилно вадење заби / (обиди за) силување / омаловажувачки говор; итн.);
- релативно честите, долготрајни еротски сцени (без експлицитни глетки) снимени со крупни и со средно-крупни планови;
- сцени со злоупотреба наркотици;
- потсилувањето на тензијата од глетките / сцените со придружни ефекти: музика, маски, шминка, сценски реквизити; и
- контроверзниот психолошки профил на главните ликови.

Белешка: Мониторингот спроведен во посочениот период од 5 до 26 февруари 2019 година, укажува на – произволност при класификацијата на епизодите од Серијалот: - Една епизода е обележана дури и како програма од Прва категорија, односно – прифатлива за целата публика (!); - повеќе епизоди се означени како – програма од Втора категорија, односно – прифатливи за деца од/над 8 години, или, опасно речено – во истата програмска категорија со која ТВ 24

Вести го означува и хумористичниот серијал „Мамини синови“, иако е очебиен силен контраст меѓу двете споредени сценаристички намери; - епизодите, пак, што се обележани како Трета категорија, односно прифатливи за деца од/над 12 години, не се емитувани по 20 часот, како што е пропишано со подзаконскиот акт. Оттаму, препорачливо е уредништвото да ги следи класификациските критериуми посочени во Правилникот.

8. Опис на прекршувањето:

Спротивно на членот 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и на членовите 16 и 17 од Правилникот за заштита на малолетните лица, телевизискиот програмски сервис на Трговското радиодифузно друштво 24 ВЕСТИ ДООЕЛ Штип, на: 5, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 16, 19, 20, 21, 22 и 26 февруари 2019 година, епизодите од играниот серијал „Прашање на чест“, ги емитуваше во несоодветен временски период, пред 22 часот, означени со погрешна програмска категоризација според возрасната група.

9. Предлог-мерка:

Советот на Агенцијата да донесе решение за изрекување мерка јавна опомена на Трговското радиодифузно друштво 24 ВЕСТИ ДООЕЛ Штип, и во согласност со точката 6 од Упатството за определување на рокот за постапување по решенијата на Агенцијата за преземање мерка бр. 01-6039/1 од 20.10.2015 година, да му наложи во рок од 30 дена од денот на приемот на решението за изрекување мерка јавна опомена да го усогласи своето работење со членот 50 став 3 од Законот за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги и со Правилникот за заштита на малолетните лица;
и

Да се изврши контролен надзор, со цел да се утврди дали субјектот на надзорот (радиодифузерот) постапил по изречената мерка јавна опомена (во целост, делумно или не постапил), по истекот на рокот определен во поединечниот акт (решение), донесен од страна на Советот на Агенцијата.

Сектор за програмски работи

